

Први потпредседник Владе Србије и министар спољних послова Ивица Дачић борави данас, на позив министра спољних послова и спољне трговине Мађарске Петера Сијарта у Будимпешти, ради учешћа на састанку министара спољних послова Мађарске, Републике Србије, Републике Грчке, Републике Македоније и министра за питања ЕУ Републике Турске, посвећеном питањима енергетске безбедности Централне и Југоисточне Европе.

„Желео бих да изразим задовољство што су представници пет земаља, од Турске, преко Грчке, Македоније, Србије до Мађарске, по први пут званично изразили спремност да заједно учествујемо у инфраструктурним пројектима који ће обезбедити могућност да наше земље осигурају енергетску безбедност. Све наше земље су биле веома погођене отказивањем пројекта Јужни ток, а нарочито Мађарска и Србија, које су много одмакле у припремама тог пројекта. Отказивање овог пројекта нас је довело у једну веома незгодну ситуацију. Србија има свега 20 посто домаће производње гаса и има само један магистрални правац довода тог гаса и то кроз Мађарску, али из Русије преко Украјине, правац који је пре неколико година, као што знате, био затворен због гасне кризе у односима између Русије и Украјине. У таквим условима Мађарска и Србија се налазе пред великим проблемом - како да обезбеде енергетску стабилност за наше земље. Ово питање је за нас не само од виталног економског и енергетског значаја, већ питање од националног значаја", истакао је шеф српске дипломатије на заједничкој конференцији за новинаре.

„Желео бих да захвалим министру Петеру Сијарту што је предложио овај састанак. Ми смо сви заједно данас изразили жељу да разговарамо о свим могућим изворима заједничког снадбевања гаса. Не желимо да се оријентишемо само на једну страну, али такође не можемо да дозволимо да наше земље остану без гаса. У том смислу је веома важно да размотримо све пројекте и ми поздрављамо спремност свих земаља да у овој иницијативи учествују".

Министар Дачић нагласио је да очекује да се најпре дефинише цео пројекат, а затим и изради заједничка студија изводљивости. Србији финансирање овог пројекта представља нову ситуацију, јер је наша земља са Русијом, када је реч о пројекту Јужни ток, имала затворену финансијску конструкцију. Изградња Јужног тока требало је да се финансира уз учешће и кредит Гаспрома, који би Србија враћала из прихода од тарифа за пролазак гаса.

„У овим новим околностима и Мађарска и Србија и све остале земље, морају да говоре о финансијској конструкцији, како би се она могла затворити, а то значи и разговарати и са трећим земљама и компанијама, дакле са трећим старанама. Оно што је најважније, ја сам био веома критичан данас према представницима Европске комисије, јер сматрам да се на време мора остварити добра комуникација како не бисмо радили посао узалуд", рекао је министар.

„И ми грађани Јужне Европе, да тако кажем, Западног Балкана, преко Грчке до Турске, имамо иста права и равноправни смо са грађанима који своје потребе намирују из северног тока и неких других гасовода који су имали подршку Европске комисије и били су изузети од разних енергетских пакета, што јужни ток није био.

Такође, ми говоримо о гасу, а не геополитичким односима између Запада и Русије. Гас нема боју. Ми морамо да решимо тај проблем и Европска унија је у обавези да нам помогне. Ми желимо да све буде у складу са европским правилима, али с друге стране не можемо да прихватимо чињеницу да наши грађани буду жртве геостратешких односа. Ми смо заинтересовани и за друге пројекте који се тичу течног природног гаса и који су везани за неке друге земље као изворе.

Све те пројекте треба размотрити и апсолутно смо сагласни да се на експертском нивоу сада ради даље како би се израдила студија изводљивости. Али, пре свега, да се са Руском Федерацијом и са Европском комисијом дефинише да ли је овај пројекат са Турском озбиљан, да ли је правно утемељен са аспекта Европске уније, да не бисмо после дошли до нове штетне ситуације. Радује ме да су наше земље први пут изразиле заједно свој интерес, а тај интерес сада је у принципу у томе да наших пет земаља жели да заједно реши питање гасне инфраструктуре, односно изградње гасовода.

Нека нам предложе све варијанте које постоје, сигурно је да ћемо одабрати најбољу. За сада једина варијанта која је имала неке обрисе, која се односила на наше подручје, била је ова која је сада произашла као замена за некадашњи јужни ток.

Надам се да ћемо руководећи се заједничким интересима завршити овај посао успешно без штете по наше грађане", изјавио је шеф српске дипломатије на конференцији за новинаре.

Министар Дачић је на маргинама министарског састанка у Будимпешти имао и билатералне сусрете са министром спољних послова Републике Грчке Никосом Коциасом и министром за ЕУ питања Републике Турске Волканом Бозкиром.